

ПРАБЛЕМЫ І РАШЭННІ

Чыя «нічыйная» маёмасць?

Да 2007 года працэс прыцягнення ў гаспадарчы абарот маёмасці, якая неэфектыўна або наогул не выкарыстоўвалася, быў несістэмным і хаатычным. Але з цягам часу сітуацыя пачала мяняцца да лепшага. Калі раней такая маёмасць прадавалася доўга і з вялікай асцярогай, то цяпер падыходы мяняюцца.

Але гэтаму кірунку па-ранейшаму трэба ўдзяляць вялікую ўвагу, адзначалася днямі на пасяджэнні Мінаблвыканкама. Многія аб'екты знаходзяцца ў непрывабным, нездавальняючым, паўразбураным стане, тэрыторыя вакол іх зарасла хмызняком і пустазеллем. Не заўсёды яны агароджаныя, не на ўсіх уладкаваны папераджальныя таблічкі. Такія безгаспадарныя будынкі як магніт прыцягваюць дзяцей. Нягледзячы на забарону дарослых, яны ладзяць тут свае гульні і забавы, што можа закончыцца трагедыяй. Акрамя таго, што «нічыйныя» будынкі псуецца эстэтыку гарадоў і іншых населеных пунктаў, яны яшчэ патрабуюць дадатковых расходаў на ўтрыманне. А колькі новых вытворчасцяў і рабочых месцаў мы не далічваемся!

— Гэта адзін з найважнейшых кірункаў, якому неабходна ўдзяляць значную ўвагу. Ад эфектыўнасці нашай работы цалкам залежыць выкананне даручэнняў кіраўніка дзяржавы і ўрада па навадзненні парадку на зямлі, што асабліва актуальна ў Год малой радзімы, — падкрэсліў **старшыня Мінаблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА**.

У цэнтральным рэгіёне не выкарыстоўваецца практычна 3 тысячы аб'ектаў усіх формаў уласнасці, у тым ліку 418 аб'ектаў камунальнага падпарадкавання. Пытанні прыцягнення ў гаспадарчы абарот маёмасці разглядаюцца штогод. Але, на жаль, прыкметнага прагрэсу не назіраецца: паказчыкі не выконваюцца. У 2017-м, напрыклад, план па прыцягненні ў гаспадарчы абарот, зносе і кансервацыі аб'ектаў усіх формаў уласнасці быў выкананы толькі на 42 %, камунальнай — на 78,6 %. Паказчыкі па раёнах адрозніваюцца: дзесьці лепш, дзесьці горш, а недзе — і зусім дрэнна. Хаця ўсе яны знаходзяцца ў адным прававым полі.

Дырэктар фонду «Мінскаблмаёмасць» Антаніна Палякова больш падрабязна спынілася на аб'ектах, якія знаходзяцца ў камунальнай уласнасці. Амаль палову нявыкарыстаных складаюць сацыяльныя: былыя дзіцячыя садкі, школы, ваенныя гарадкі, фельчарска-акушэрска-пункты, клубы. Вёска старэе, дэмаграфія пагаршаецца. Сацыяльныя і культурныя ўстановы аптымізуюцца, закрываюцца, паколькі на іх утрыманне, ацяпленне, заробкі персаналу трацяцца немалыя грошы. У той жа час гэтыя будынкі стаяць паўпустымі або пустымі. Не выключэнне і збудаванні сельскагаспадарчага прызначэння: малочнатаварныя, жывёлаводчыя фермы, склады, рамонтныя майстэрні.

Як правіла, усе гэтыя аб'екты аддалены ад буйных гарадоў, населеных пунктаў, транспартнай інфраструктуры. У выніку адсутнічае цікавасць да іх з боку пакупнікоў. Палохае інвестараў таксама высокі кошт і працягласць перыяду падрыхтоўкі праектна-каштарыснай дакументацыі, правядзення будаўнічых работ. У ліку прычын нежадання набываць нерухомасць — зацягванне тэрмінаў перапрадажнай падрыхтоўкі аб'ектаў, някаснае і нясвоечасовае афармленне дакументаў, што цягне за сабой позняе выстаўленне іх на таргі, не дазваляе на працягу года правесці іх паўторна, у тым ліку з паніжэннем першапачатковай цаны.

«**Такія безгаспадарныя будынкі як магніт прыцягваюць дзяцей. Нягледзячы на забарону дарослых, яны ладзяць тут свае гульні і забавы, што можа закончыцца трагедыяй.**

Як лічыць Антаніна Палякова, без дадатковых затрат з боку дзяржавы істотна змяніць сітуацыю цяжка. Пастаянна каля 40 % аб'ектаў нерухомасці пераходзяць у план наступнага года. Пры гэтым заўсёды ідзе працэс вызвалення іншай маёмасці. А ў выніку агульны пералік аб'ектаў, што не выкарыстоўваюцца, скарачаецца марудна...

У 2017 годзе планавалася прыцягнуць у абарот, законсерваваць і знесці 337 адзінак камунальнай уласнасці. Работы выкананы па 265. З дэведзенымі паказчыкамі справіліся толькі ў Бярэзінскім, Барысаўскім, Клецкім, Салігорскім і Старадарожскім раёнах.

Летась за недастатковае прыцягненне ў гаспадарчы абарот нявыкарыстанай маёмасці меры дысцыплінарнай адказнасці прымяняліся да пяці кіраўнікоў.

Як адзначыла спецыяліст, на Міншчыне за тры папярэднія гады скарацілася колькасць аб'ектаў, якія выстаўляюць на аўкцыён з першапачатковай цаной у адну базавую велічыню. Аналіз паказвае, што адчужэнне нерухомасці за сімвалічную цану або бясплатна не прыносіць жаданых вынікаў. З 2008 па 2017 гады заключана 277 такіх дагавораў. З іх 62 скасаваныя. Нядобра сумленых уласнікаў, паводле заканадаўства, прыцягваюць да адміністрацыйнай адказнасці, ім павялічваюць стаўкі падатку на нявыкарыстаную маёмасць і зямельны падатак у дзевяць разоў.

Сярод асноўных прычын неэфектыўнага выкарыстання нерухомасці — няўзгодненасць дзеянняў службаў выканкамаў падчас планавання тэрмінаў выканання работ, адсутнасць каардынацыі работы ў далейшым.

На думку Антаніны Паляковай, праблемы можна пазбегнуць, калі дакладна вызначыць канкрэтныя тэрміны выканання задач. Неабходна таксама прызначыць адказных асоб, якія б кантралявалі ўсе этапы працэсу. Не трэба забываць і аб рэкламе — рухавіку прагрэсу, нагадала спецыяліст. Нядрэнна было б устанавіць расцяжку з каардынатамі, нумарамі тэлефонаў уласніка аб продажы аб'екта. Неабходна толькі яе падрыхтаваць, а распаўсюджацца яна будзе бясплатна, як сацыяльная рэклама. Разам з тым сваю лепту ў агульную справу маглі б унесці і саветы па развіцці прадпрыемліцтва, якія маюць цесныя стасункі з бізнес-асяроддзем. Ім патрэбна своечасова даваць інфармацыю пра маёмасць, якая знаходзіцца на тэрыторыі рэгіёнаў. Ну, і нядрэнна было б часцей абнаўляць звесткі на сайце райвыканкамаў.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

АКТУАЛЬНА

ВЫНІШЧЫЦЬ НЕЛЬГА ПАКІНУЦЬ

У Беларусі ў найбліжэйшыя два гады павінны звесці папуляцыю баршчэўніка Сасноўскага да мінімуму. Пачатак сапраўднай вайны з гэтай інвазіўнай раслінай абвясцілі намеснік прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь Міхаіл РУСЫ і міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй ХУДЫК.

Сёння ў Беларусі больш за 2900 га тэрыторыі «захоплены» баршчэўнікам Сасноўскага. Сумнае лідарства належыць Віцебскай і Мінскай абласцям. Вельмі інтэнсіўна ідзе распаўсюджванне баршчэўніка і ў Мінску — у выпадках, калі для закладкі і рамонту газонаў выкарыстоўваецца глеба, нарыхтаваная ў месцах, дзе ён рос раней.

— Мінпрыроды як каардынатар мерапрыемстваў па навадзненні парадку на зямлі ажыццяўляе кантроль за барацьбой з інвазіўнай раслінай. Планамерная работа на працягу апошніх гадоў дапамагла стабілізаваць сітуацыю. А за два-тры наступныя гады неабходна значна знізіць плошчы баршчэўніка Сасноўскага, — падкрэсліў міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй Худык.

У сувязі з гэтым нядаўна на зялёнай сталічнай тэрыторыі побач з будынкам гарадской клінічнай бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі адбылася наглядная дэманстрацыя барацьбы з баршчэўнікам Сасноўскага. Прысутным прадставілі метады знішчэння гэтай расліны з дапамогай гербіцыдаў. Былі прадэманстраваны і прэпараты айчыннага вытворцы, прызнаныя найбольш эфектыўнымі.

Нагадаем, што баршчэўнік уяўляе вялікую небяспеку для людзей. У перыяд цвіцення (з чэрвеня да жніўня) пры кантакце са скурай ён можа пакідаць апёкі.

— На тэрыторыі Мінска работа па рэгуляванні распаўсюджвання баршчэўніка Сасноўскага была пачата восем гадоў таму. У 2011 годзе на падставе звестак, якія далі ўсе землекарыстальнікі, гарадскім камітэтам прыродных рэсурсаў была праведзена інвентарызацыя. Яна паказала, што плошча, якую займае баршчэўнік Сасноўскага, складае крыху больш за 242 га, — сказаў старшыня Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Сяргей Масляк. За сямігадовы перыяд дасягнуты пэўныя вынікі: сёння плошча, якая падлягае апрацоўцы, складае 138,1 га.

Вольга ПРАЛЮК.

БЕЗГАСПАДАРЧАСЦЬ

НЕ АРАНДУЮЦЬ І НЕ КУПЛЯЮЦЬ...

У Камітэце дзяржкантролю Гродзенскай вобласці зацікавілі лёсам завода. І адразу ўзніклі пытанні. Напрыклад, які здарылася, што будынкі былога камбіната, а іх больш за 20, ні разу не выстаўляліся на аўкцыён? Чаму ў бюджэт не паступае арэндная плата і падаткі на зямлю і нерухомасць?

Як высветлілася, завод буйнапанэльнага домабудавання быў здадзены ў эксплуатацыю ў 1990 годзе, але ўжо праз чатыры гады стаў банкрутам і быў ліквідаваны. Для захавання маёмасці, а гэта 14 будынкаў, 7 збудаванняў і 11 адзінак абсталявання, было створана рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Надзея». Частка будынкаў пачала здавацца ў арэнду.

Каб не прастойвалі астатнія памяшканні, былы завод у пачатку 2000-х гадоў пераважыў у абласную камунальную маёмасць і зарэгістравалі як прадпрыемства па здачы ў арэнду. Права на зямлю і збудаванні

заставаліся за былым уласнікам. «Надзея» ператварылася ў «Смаргонскую Надзею». Але і гэта не прынесла пэўных змен. Новыя арандатары так і не з'явіліся, а частку аб'ектаў наогул схавалі ад уліку і падаткаў.

— З-за часткова арандаваных плошчаў складвалася бачнасць паспяховага прадпрыемства, — канстатуе **начальнік аддзела кантролю дзяржаўнай маёмасці КДК Гродзенскай воб-**

ласці Дзмітрый ПАЛІВЕНАК. — Кіраўнік і галоўны бухгалтар атрымлівалі значную зарплату, прэміі і іншыя выплаты, у тым ліку ўзнагароджванні па выніках гадавога развіцця прадпрыемства. Адзіным паказчыкам работ з'яўляўся план па арэндзе часткі плошчаў, які дырэктар сам сабе і зацвердзіў. А вось пустыючыя аб'екты ўсправаздачу не заносілі, графікі ўцягнення ў гаспадарчы абарот не складалі.

лі. Адпаведна, і аўкцыёны па іх не праводзіліся.

Будынкі былога камбіната працягваюць разбурацца. Сетка цэнтральнага ацяплення не працуе. На працягу многіх гадоў часткова не працуюць электрычныя і водаправодныя сістэмы. І ніхто не звяртае ўвагі на прастой значнай часткі былога завода, адзначае супрацоўнік дзяржкантролю.

А між тым толькі за 2015—2017 гады прадпрыемствам «Смаргонская Надзея» ў выніку ўтойвання аб'ектаў нерухомасці не выплачаны падатак на нерухомасць у памеры каля 50 тысяч рублёў.

Таму дзяржкантролем вынесена рашэнне аб спагнанні гэтай сумы. Матэрыялы праверкі накіраваны старшыні аблвыканкама, а таксама ў Дэпартамент фінансавых расследаванняў КДК.

Па словах супрацоўніка дзяржкантролю, гэтая справа будзе накіравана ў суд для далейшага разгляду.

Маргарыта УШКЕВІЧ.